

# Ida-Viru maakonna arengustrateegia koostamine - strateegiaseminar

07.06.2018

Kukruse mõis

# Päevakava

10.00 – 10.15 Kogunemine ja tervituskohv

10.15. – 10.30 Seminari sissejuhatus – Eve East (IVOL Juhatuse Esimees)

10.30 – 11.00 Kogutud sisendi ülevaade, senise visiooni ülevaatamine

11.00 – 12.30 Töötubade esimene sessioon

- Eesmärgid ja põhilised arengusuunad

12.30 – 13.30 lõunasöök

13.30 – 14.00 töötubade kokkuvõtted

14.00 – 15.00 töötubade teine sessioon

- Ühistegevused ja tegevuste elluviimise meetodid ja koostöövormid

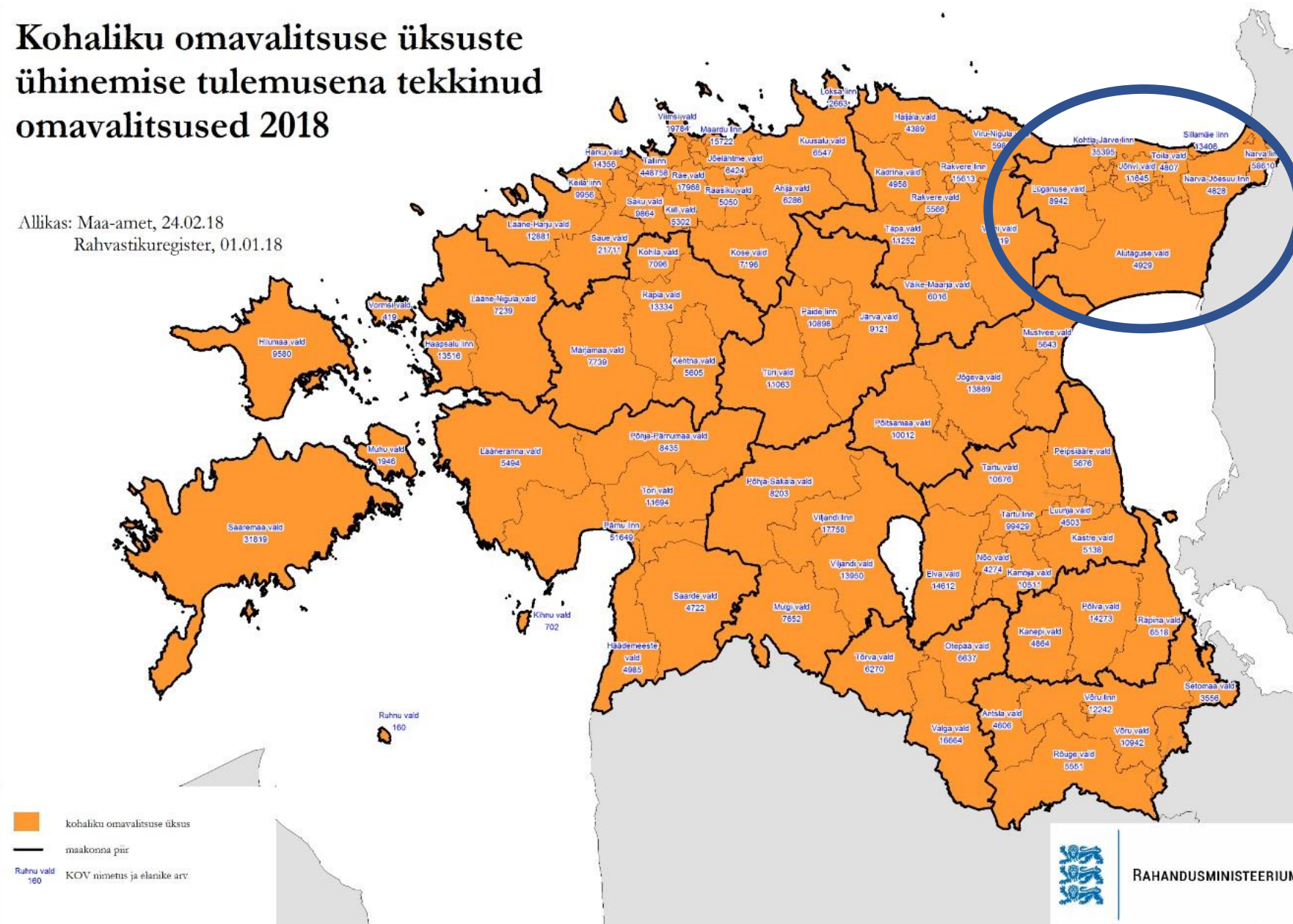
15.00 – 15.30 töötubade kokkuvõtted koos kohvipausiga

15.30 seminari kokkuvõte ja lõpetamine

Allikas: Maa-amet, 24.02.18  
Rahvastikuregister, 01.01.18

Allikas: Maa-amet, 24.02.18

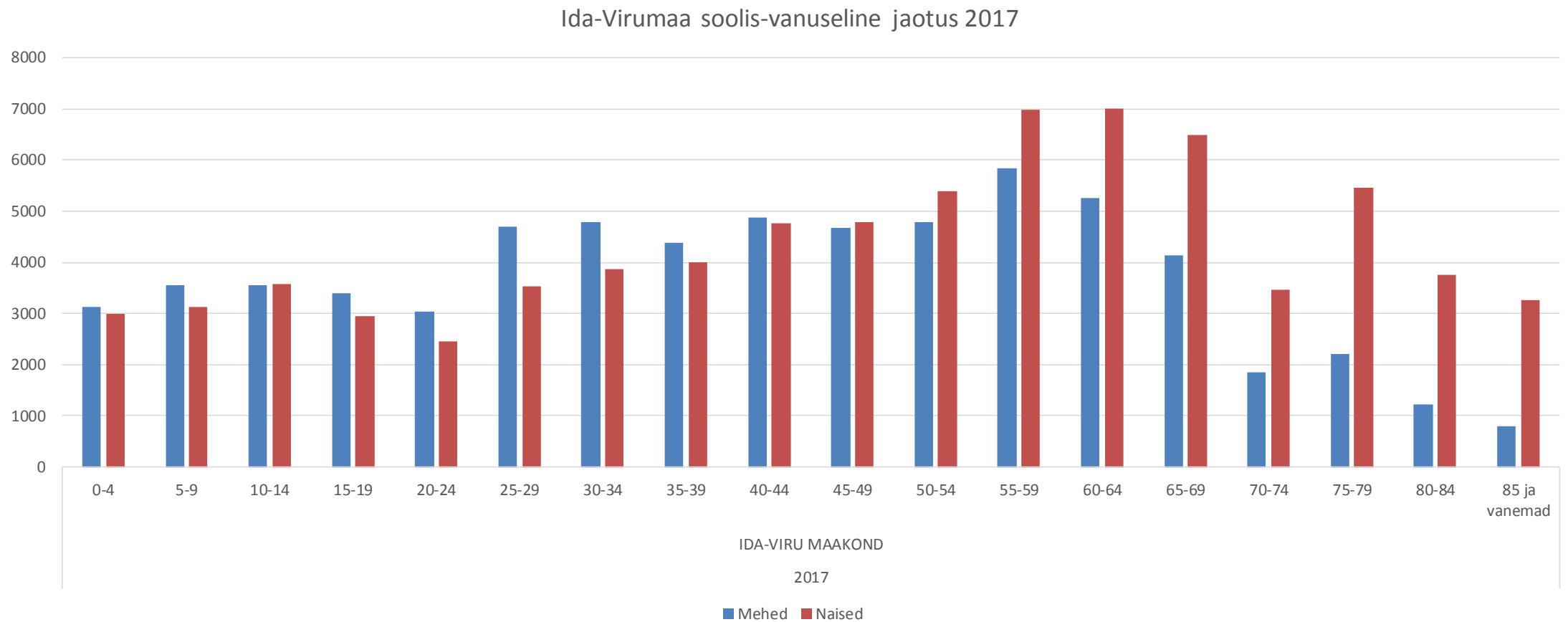
Rahvastikuregister, 01.01.18



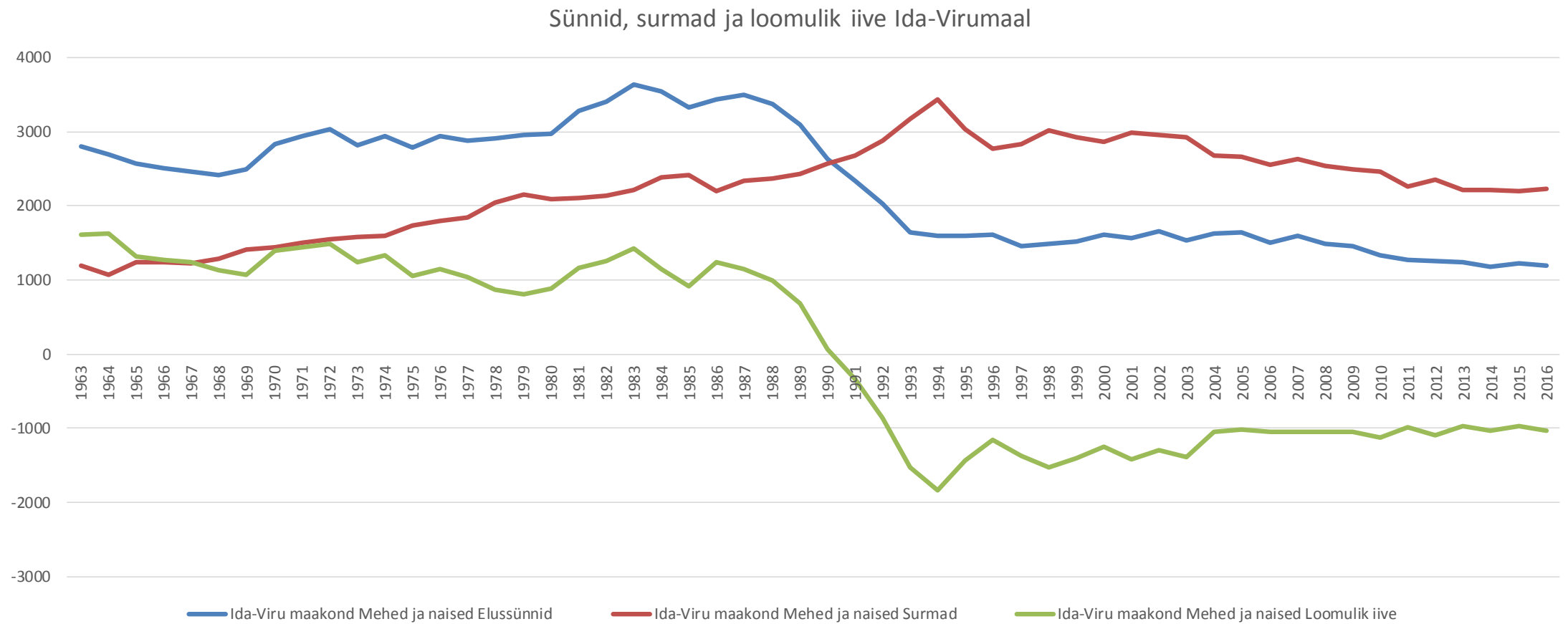
# Elanike arvud maakonna KOV-des

| Kohalik omavalitsus    | Elanike arv    |
|------------------------|----------------|
| Alutaguse vald         | 4929           |
| Jõhvi vald             | 11 646         |
| Kohtla-Järve linn      | 35 395         |
| Lüganuse vald          | 8942           |
| Narva linn             | 58 610         |
| Narva-Jõesuu linn      | 4828           |
| Sillamäe linn          | 13 406         |
| Toila vald             | 4807           |
| <b>Kokku maakonnas</b> | <b>142 563</b> |

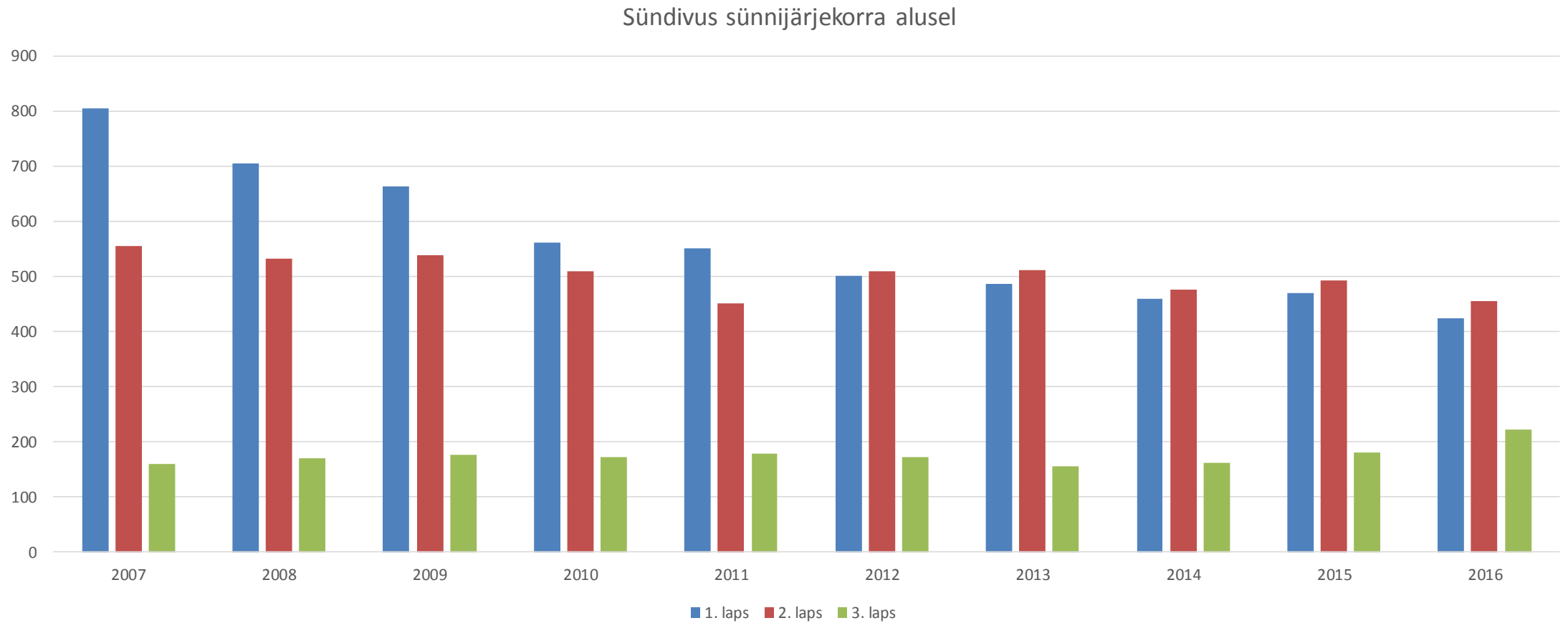
# Ida-Virumaa soolis-vanuseline jaotus 2017



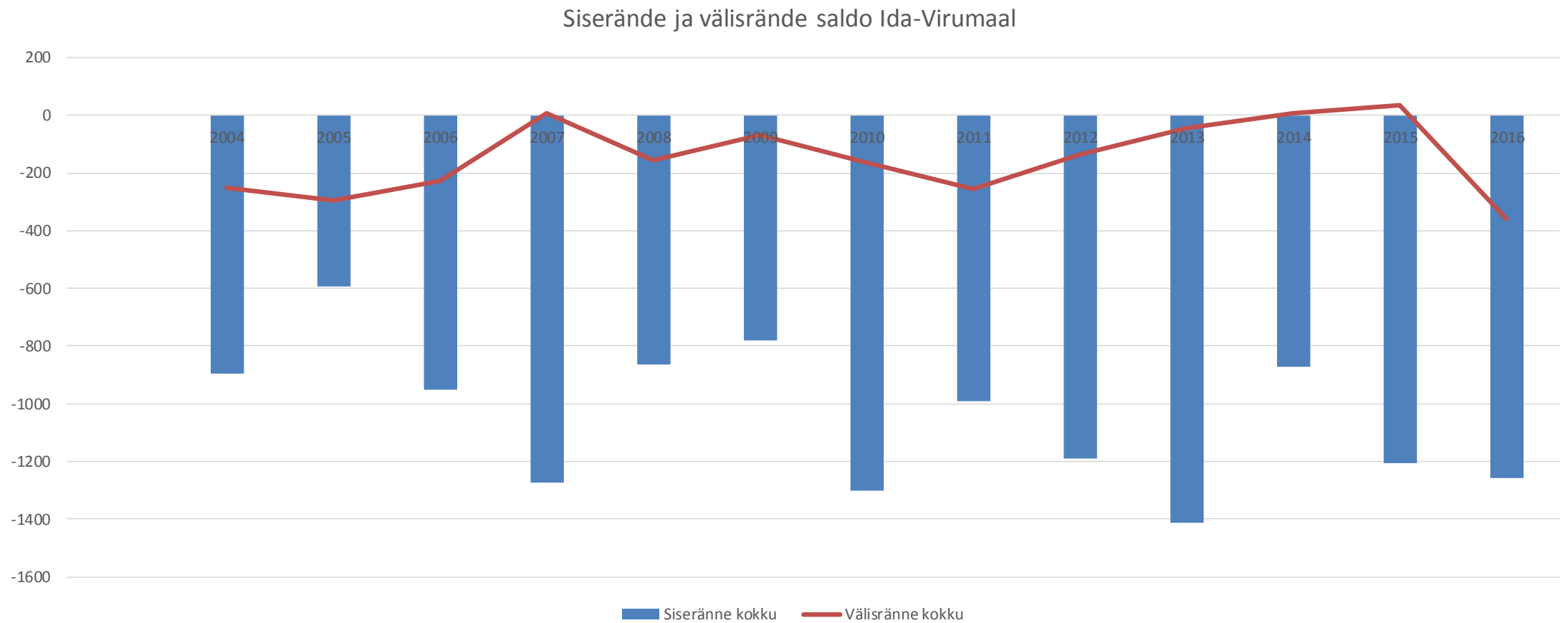
# Sünnid, surmad ja loomulik iive



# Sündivus sünnijärjekorra alusel

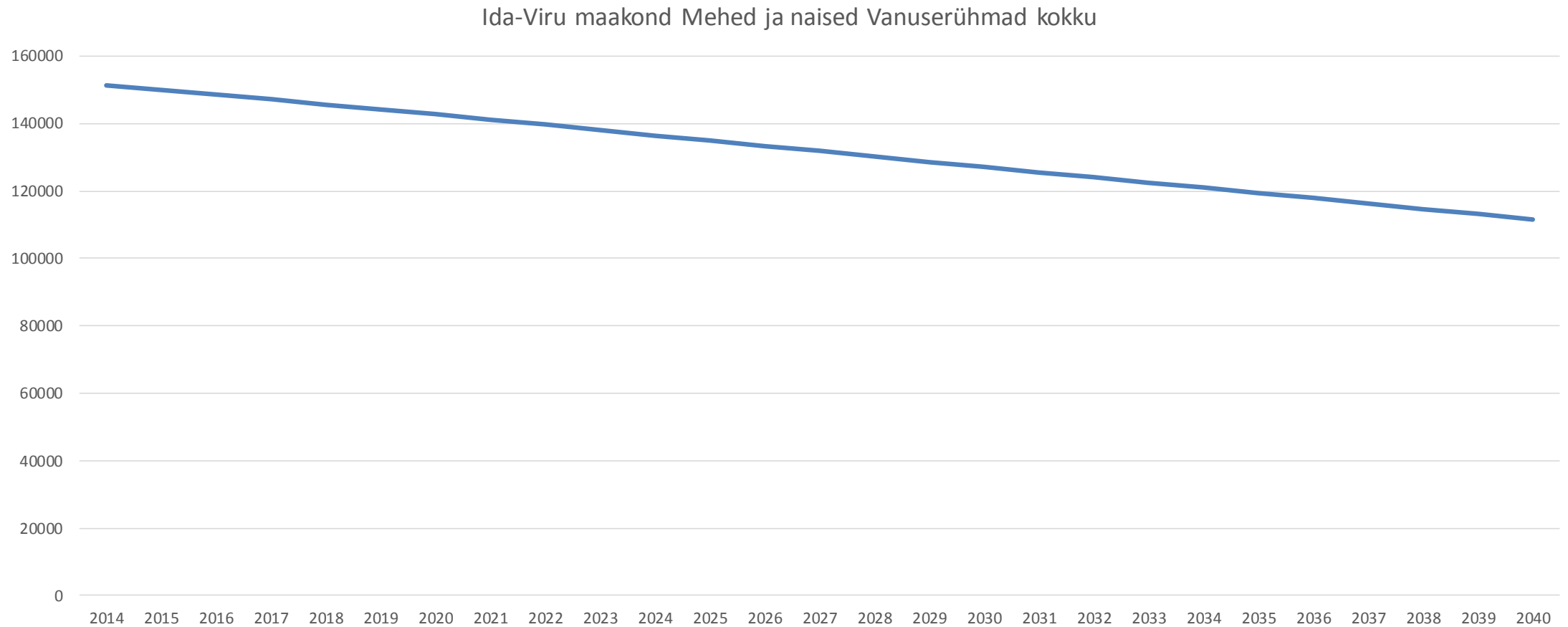


# Rändesaldod

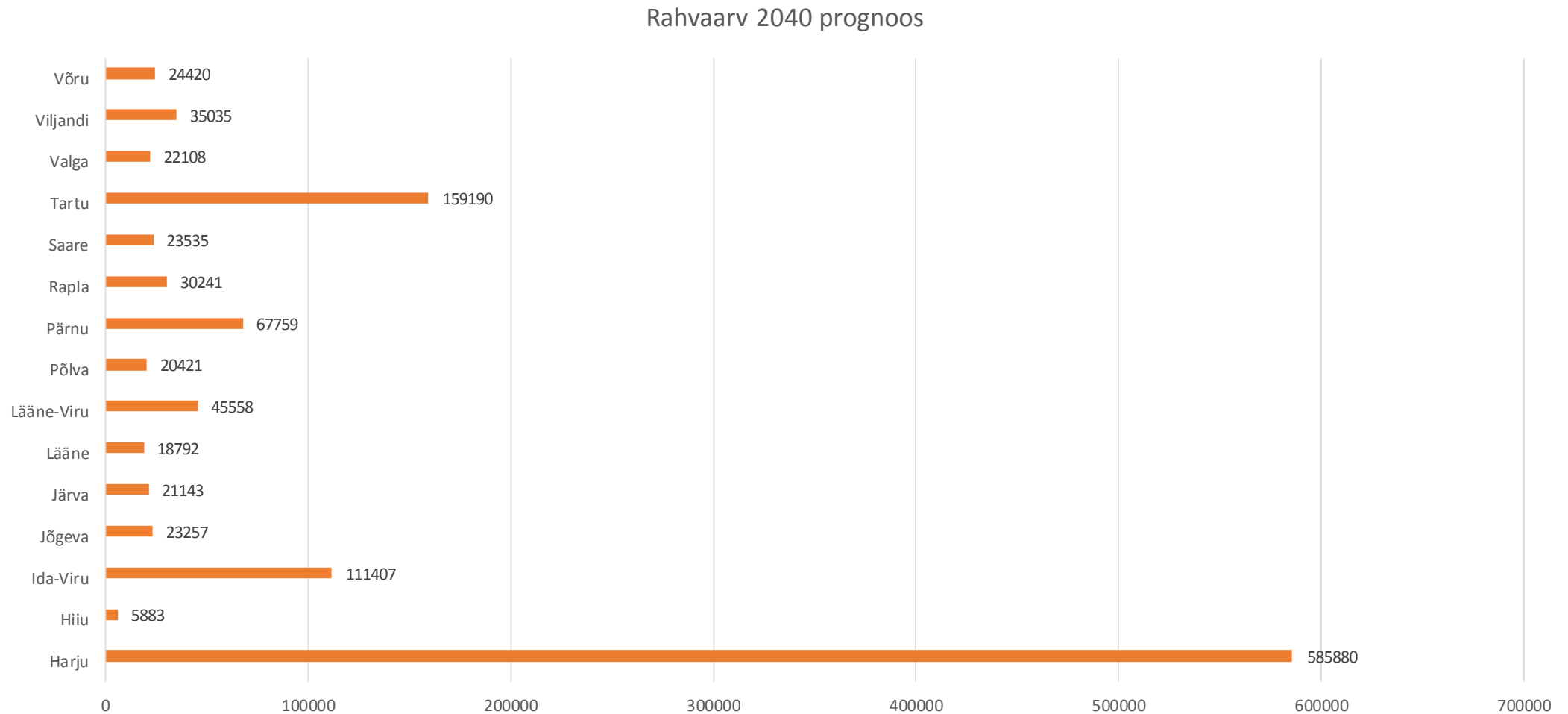




# Statistikaameti rahvastikuprognosis



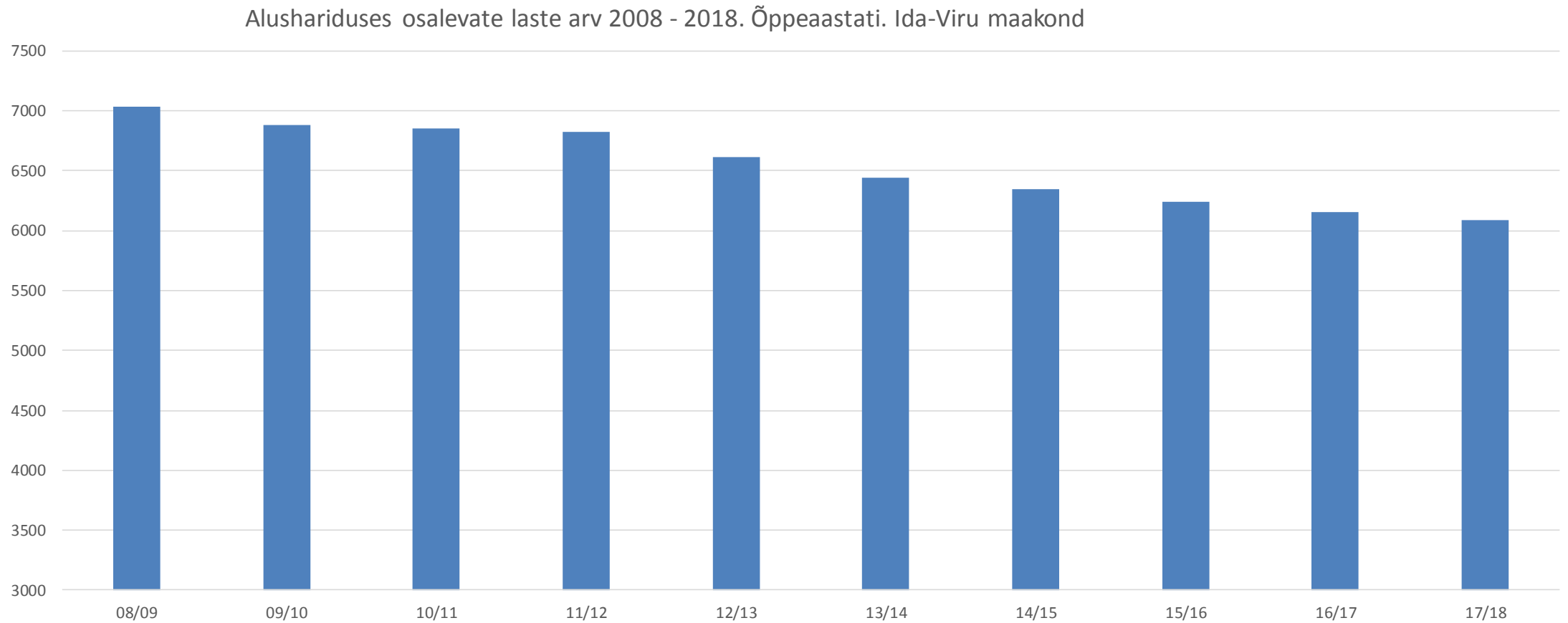
# Rahvastik 2040. Statistikaameti prognoos



# Järeldused

- Ida-Virumaa on taanduva rahvastikuga piirkond, kus tulenevalt negatiivsest loomulikust iibest ning negatiivsest rändesaldost rahvaarv jätkuvalt väheneb. Vähenemise käigus muutub ka maakonna rahvastiku vanuseline koosseis, kus nooremaealiste vanusegruppide arvukus väheneb ning vanemaealiste vanusegruppide arvukus kasvab orienteeruvalt kuni 2030 aastani.
- Olulisimaks maakonna rahvastiku seisu mõjutavaks teguriks on väljaränne mujale Eestisse (põhiliselt Tallinna), seda põhjustavaid tegureid pole seni põhjalikumalt uuritud ning probleemiga tegelemiseks võiks see olla asjakohane.
- Vähenev rahvastik vähendab investorite huvi piirkonna vastu kuna tarbijaid on vähem ning tööjõu kättesaadavus keerulisem, see survestab ka maakonna majanduslikku tulevikku.

# Alushariduses osalevad lapsed

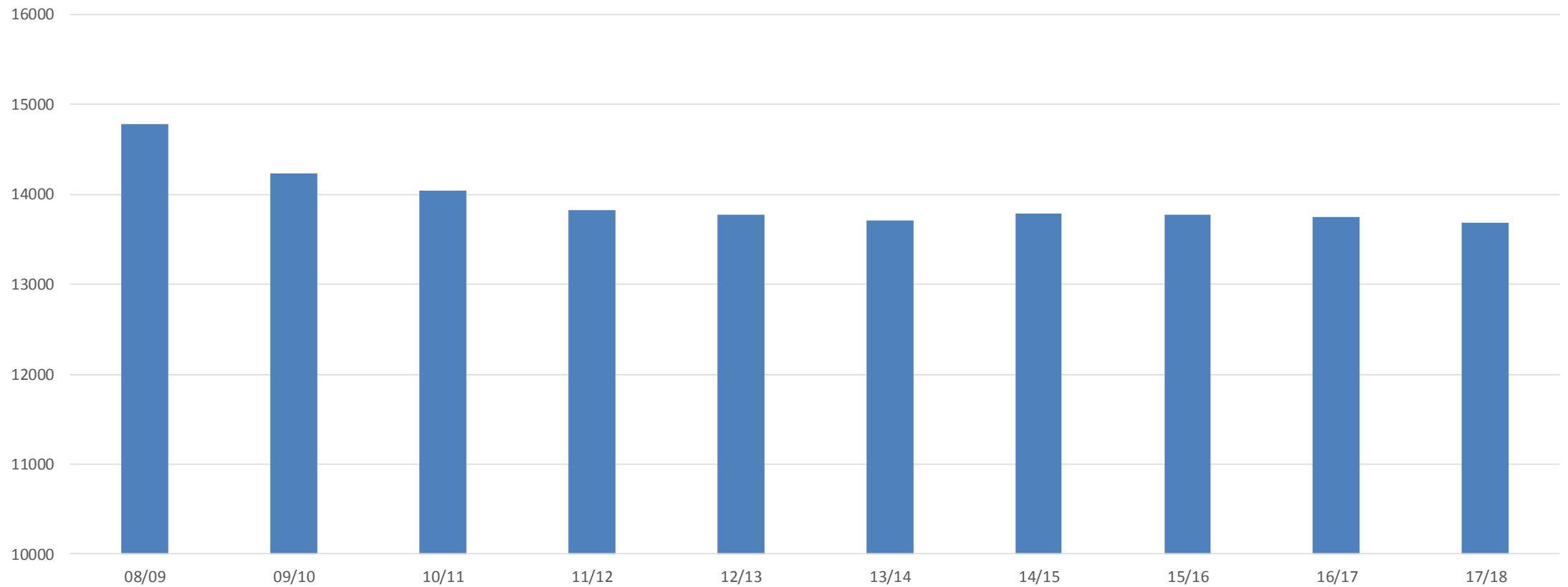


# Lasteaiad KOV-des. EHIS andmetel 52

| <b>Omavalitsus</b> | <b>Lasteaiad<br/>KOV-des</b> |
|--------------------|------------------------------|
| Alutaguse vald     | 4                            |
| Jõhvi vald         | 1                            |
| Kohtla-Järve linn  | 15                           |
| Lüganuse vald      | 5                            |
| Narva linn         | 18                           |
| Narva-Jõesuu linn  | 2                            |
| Sillamäe linn      | 4                            |
| Toila vald         | 3                            |

# Õpilased üldhariduskoolides

Õpilaste arv üldhariduskoolides Ida-Virumaal.

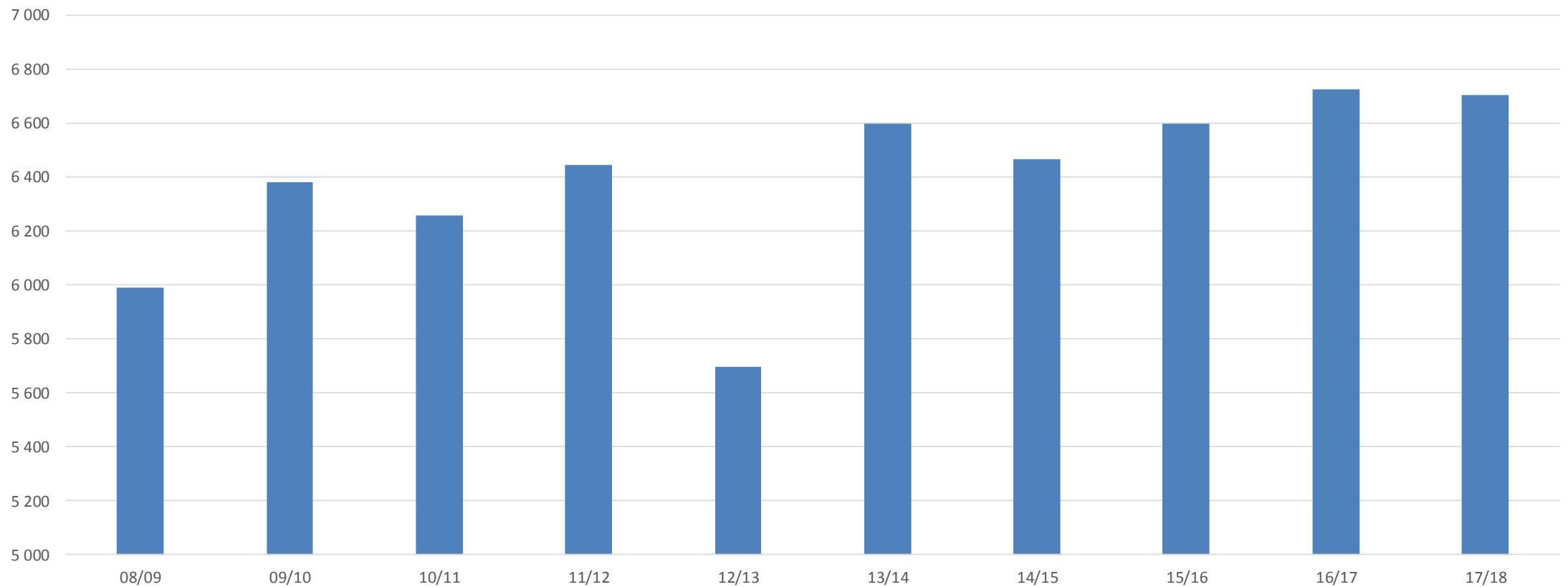


# Üldhariduskoolid. EHIS andmetel 41

| Omavalitsus       | Üldhariduskoolid KOV territooriumil                              |
|-------------------|------------------------------------------------------------------|
| Alutaguse vald    | Põhikoole – 3<br>Gümnaasium - 1                                  |
| Jõhvi vald        | Põhikoole – 2<br>Gümnaasium -1                                   |
| Kohtla-Järve linn | Põhikoole – 6<br>Gümnaasiume – 3<br>Täiskasvanute gümnaasium – 1 |
| Lüganuse vald     | Põhikoole – 3<br>Gümnaasiume - 2                                 |
| Narva linn        | Põhikoole - 2<br>Gümnaasiume – 8<br>Täiskasvanute kool - 1       |
| Narva-Jõesuu linn | Põhikoole - 2                                                    |
| Sillamäe linn     | Põhikoole – 3<br>Gümnaasium -1                                   |
| Toila vald        | Põhikool – 1<br>Gümnaasium - 1                                   |

# Huvihariduskoolide õpilased

Ida-Virumaa huvihariduskoolides õppivad isikuid





# Huviharidusasutused. EHIS andmetel 45

| <b>Omaavalitsus</b> | <b>Huvikoolid<br/>KOV-des</b> |
|---------------------|-------------------------------|
| Alutaguse vald      | 1                             |
| Jõhvi vald          | 8                             |
| Kohtla-Järve linn   | 7                             |
| Lüganuse vald       | 2                             |
| Narva linn          | 21                            |
| Narva-Jõesuu linn   | 1                             |
| Sillamäe linn       | 3                             |
| Toila vald          | 2                             |

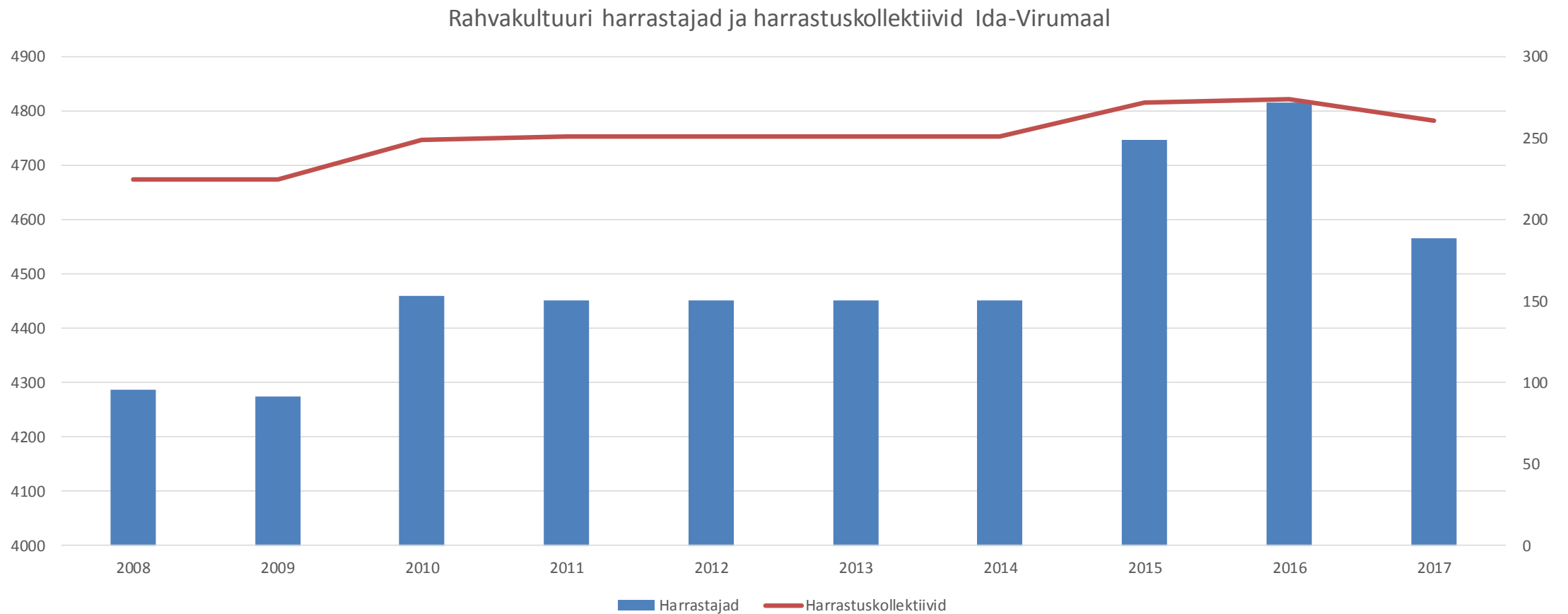
# Fookusgrupi intervjuu

- Personali kaasamine on keeruline.
- Õpetajate keskmine vanus kasvab jõudsalt. Noorte tulemine valdkonda on vaevaline nii tänu õpetajameti vähesele atraktiivsusele kui ka maakonna mainele töökohana.
- Hariduslike erivajadustega laste arv maakonnas kasvab ning vajadus tugiteenuse järele niisamuti. See loob puudujäägi tugispetsialistide kättesaadavuses.
- Maakonna kohalikud omavalitsused võiksid võtta aktiivsema positsiooni maakonnas pakutava kõrghariduse propageerimisel ning tudengite kaasamisel maakonna kõrgharidusasutustesse.
- Maakonnas on vajadus selge maakondliku haridusvaldkonna koordineerimise järele.

# Järeldused

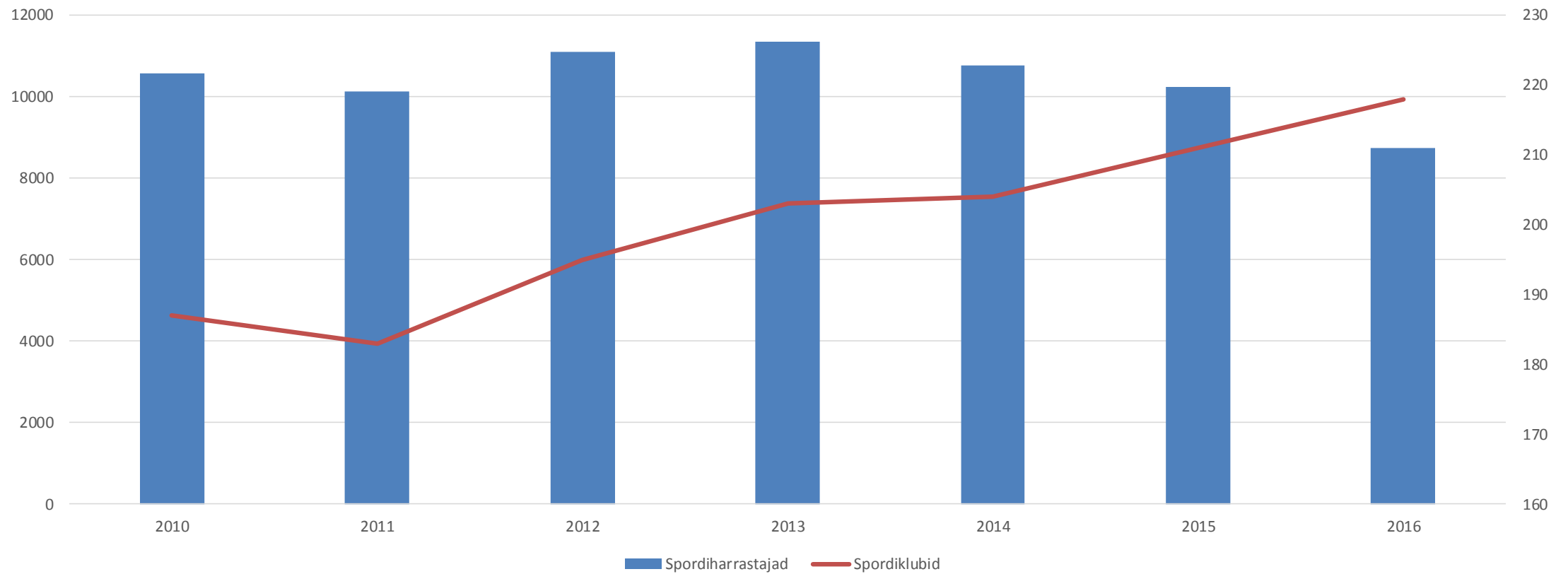
- Noorte arvu kahanemine ning sündivate laste arvu vähenemine paneb surve alla toimiva haridusvõrgustiku ning loob vajaduse selle vastavusse viimiseks uue reaalsusega. Väiksematel õppeasutustel on keerulisem leida hea kvalifikatsiooniga spetsialiste (õpetajaid) ning seda nii materiaalsest aspektist lähtuvalt (piisava töökoormuse võimaldamine) kui ka eneseteostuse plaanis.
- Kohalike omavalitsuste haldusterritoriaalne reform võib luua eeldused omavalitsuste vaheliseks haridusvaldkonna koostööks nii huviharidusvõrgustiku korrastamisel kui ka üldharidusvõrgustiku optimeerimisel. Riigigümnaasiumide lisandumine suurematesse keskustesse saab omama mõju üldhariduskoolide võrgustikule tervikuna. Omavalituste otsese mõju all on maakonna alus, üld- ja huviharidusvõrgustikud.
- Koostööks kutsehariduse ning kõrgharidusasutustega tuleks omavalitsustel leida omavahel ühine nägemus ootuste kohta ning seejärel asuda läbirääkimistesse nende ootuste täitmiseks vajaliku koostöö osas.

# Rahvakultuuri harrastajad



# Spordiharjumus

Spordiharrastajate ja spordiklubide dünaamika Ida-Virumaal



# Fookusgrupp

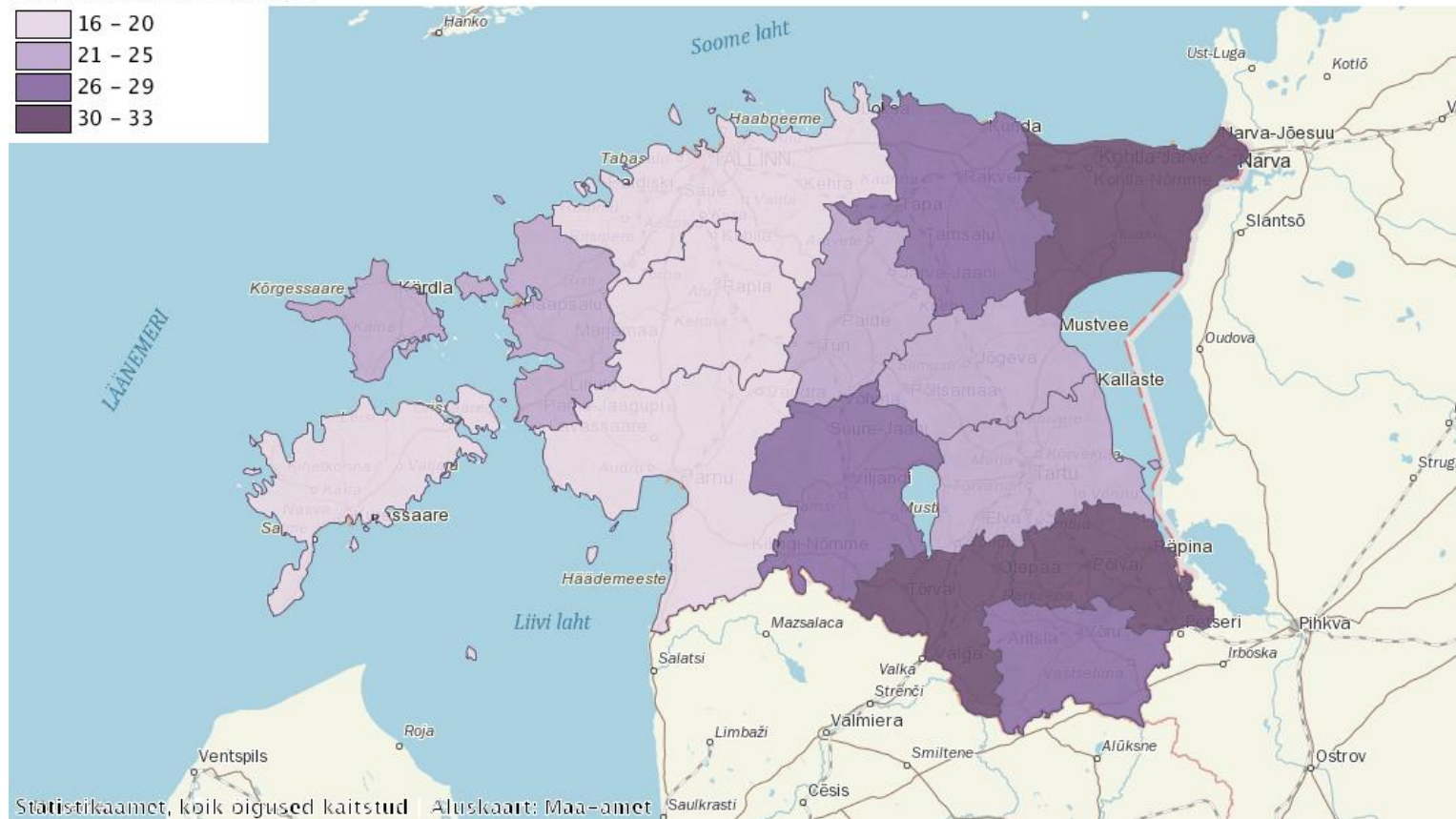
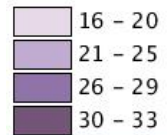
- harrastajate arvu kahanemine ning kvalifitseeritud juhendajate puudus, samuti on keeruline leida spordialade treenereid eriti kui tegemist on spetsiifilisemate nõudmistega spordialaga.
- Maakonna kultuurihuvi pole veel selgelt pärast haldusterritoriaalset reformi välja joonistunud.
- Maakonna rahvuskultuuriline mitmekesisus pakub laiemaid võimalusi ärakasutamiseks.
- Kultuurivaldkonna objektide kasutamine võiks maakonnas olla paremini kooskõlastatud.
- Spordiobjektide olukord ei vasta tegelikele vajadustele ning see pärsib eelkõige tippspordi harrastamist maakonnas (nt. nõuetele vastava maakonnastaadioni puudumine).
- Maakond vajab selget ning eristuvat kultuurivaldkonna visiooni ning maakondlikku koordineerimist.

# Järeldused

- Kultuuri- ja spordivaldkonna edukaks toimimiseks tuleb tagada valdkondade maakonnapõhine piisav koordineerimine, mis aitaks leevendada elanike arvu langusest tulenevaid mõjusid.
- Probleemaatiline on juhendajate leidmine nii kultuuri kui spordivaldkonnas.
- Spordivaldkonnas tuleb leida lahendus spordi infrastruktuuri rajamiseks ja uuendamiseks, praegune olukord ei vasta tänapäevastele nõuetele.

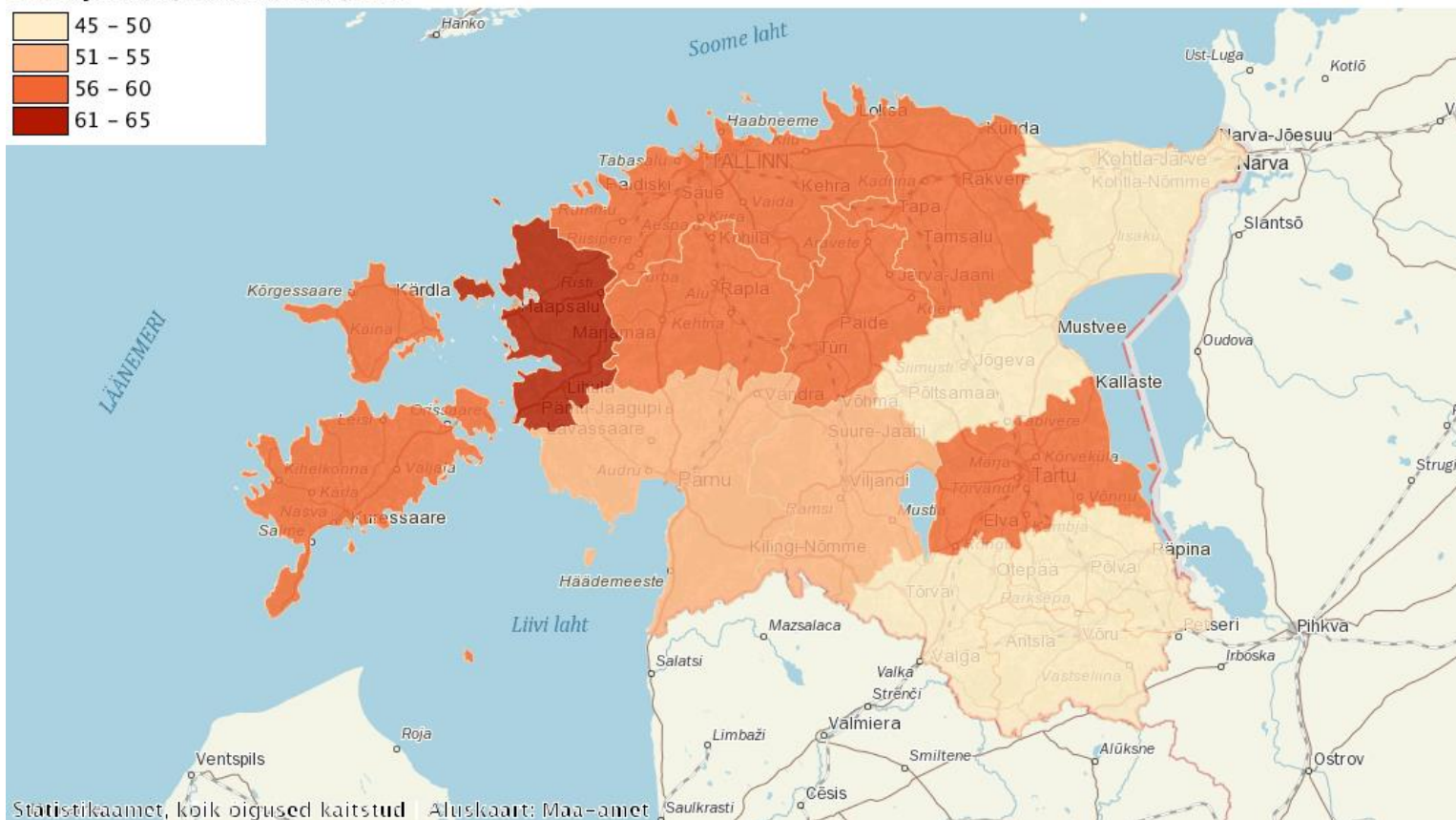
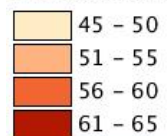
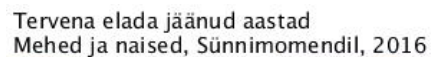
# Suhtelise vaesuse määr.

Suhtelise vaesuse määr  
Suhtelise vaesuse määr, 2016





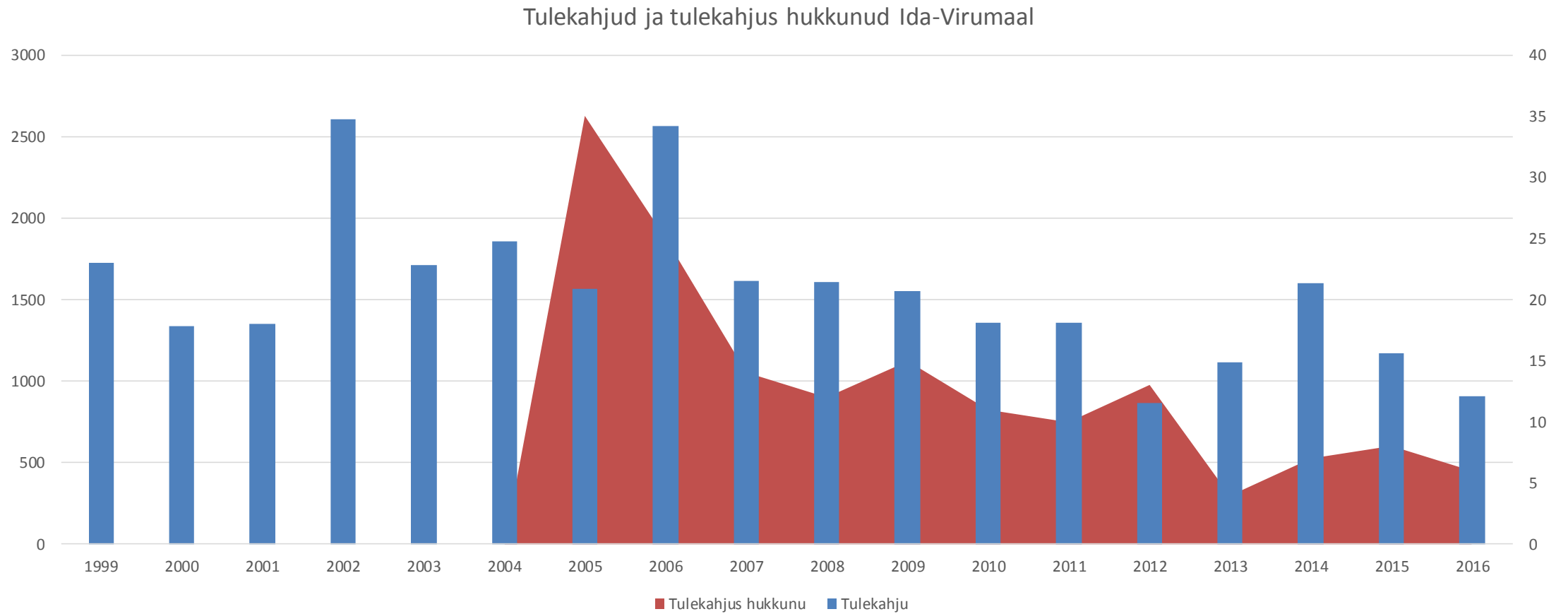
# Tervena elatud aastad



# Tervise enesehinnang Ida-Virumaa vs. Eesti

| Hinnang            | Eesti % | Ida-Virumaa % |
|--------------------|---------|---------------|
| Väga hea või hea   | 58,3    | 38            |
| Ei hea ega halb    | 29,2    | 44,2          |
| Halb või väga halb | 12,5    | 17,8          |

# Tulekahjud ja neis hukkunud



# 2016 analüüsi tulemused

- 1. Sotsiaaltranspordi arendamine nii uue SHS seaduse mõistes kui ka laiemate vajaduste katmiseks (eakad, toimetulekuraskustega inimesed, töövõimereformi osalised).**
- 2. Tugiisiku ja isikliku abistaja teenuse väljaarendamine**
- 3. Üldhooldusteenus koos oma erivormidega**
- 4. Koduhooldusteenuse arendamine**

# Fookusgrupp

- Sotsiaalvaldkonna fookusgrupi hinnangul kasvab maakonnas erivajadustega inimeste eriti laste arv ning see loob vajaduse tekitada maakonnas vähemalt 20 statsionaarset lastepsühhiaatrilist kohta.
- Erinevate tugiteenuste osutamiseks vajalikke ja sobilikke inimesi on maakonnas ülliraske leida.

# Järeldused

- Vananev rahvastik eeldab suuremat sotsiaalteenuste vajadust
- Suur suhteline vaesus avaldab survet sotsiaalhoolekande süsteemile.
- Elanike tervisehinnangud ning turvalisushinnangud on madalad, see omakorda mõjutab negatiivselt maakonna mainet elu- ja tööpaigana.

# Noorsootöö

Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse liikmeteks seisuga veebruar 2018 on Ida-Virumaalt:

- Sillamäe ANK
- Kurtna Noortekeskus
- Narva Noortekeskus
- Kiviõli Noortekeskus
- Maidla Noortekeskus
- Kohtla-Nõmme Noortekeskus
- Iisaku Noortekeskus
- Jõhvi Noortekeskus „Noored jõhvikad“

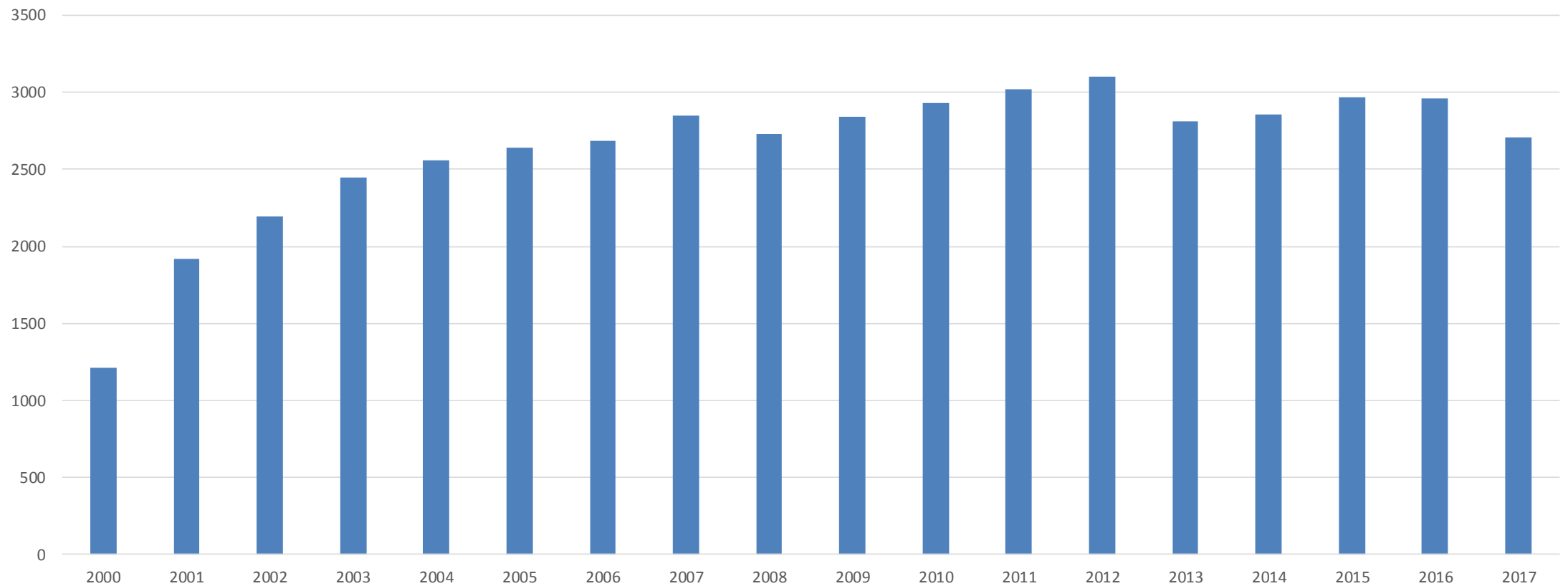
Lisaks toimivad maakonnas veel mitmed noortekeskused ja noortetoad – Narva-Jõesuu Noortekeskus, Voka Avatud Noortekeskus, Järve küla Noortekeskus, Lüganuse noortemaja, Püssi Avatud Noortekeskus, Sonda noortetuba, Varja noortetuba, Erra noortetuba, Purtse noortetuba.

Lüganuse vallas tegutseb liikuv noorsootöötaja.

Noorsootööga tegeleb erinevas vormis ka kolmas sektor sh. usuorganisatsioonid nt. Sillamäe Noorte Meeste Kristlik Ühing, erinevad pühapäevkoolid jt.

# Mittetulunduslikud ühendused

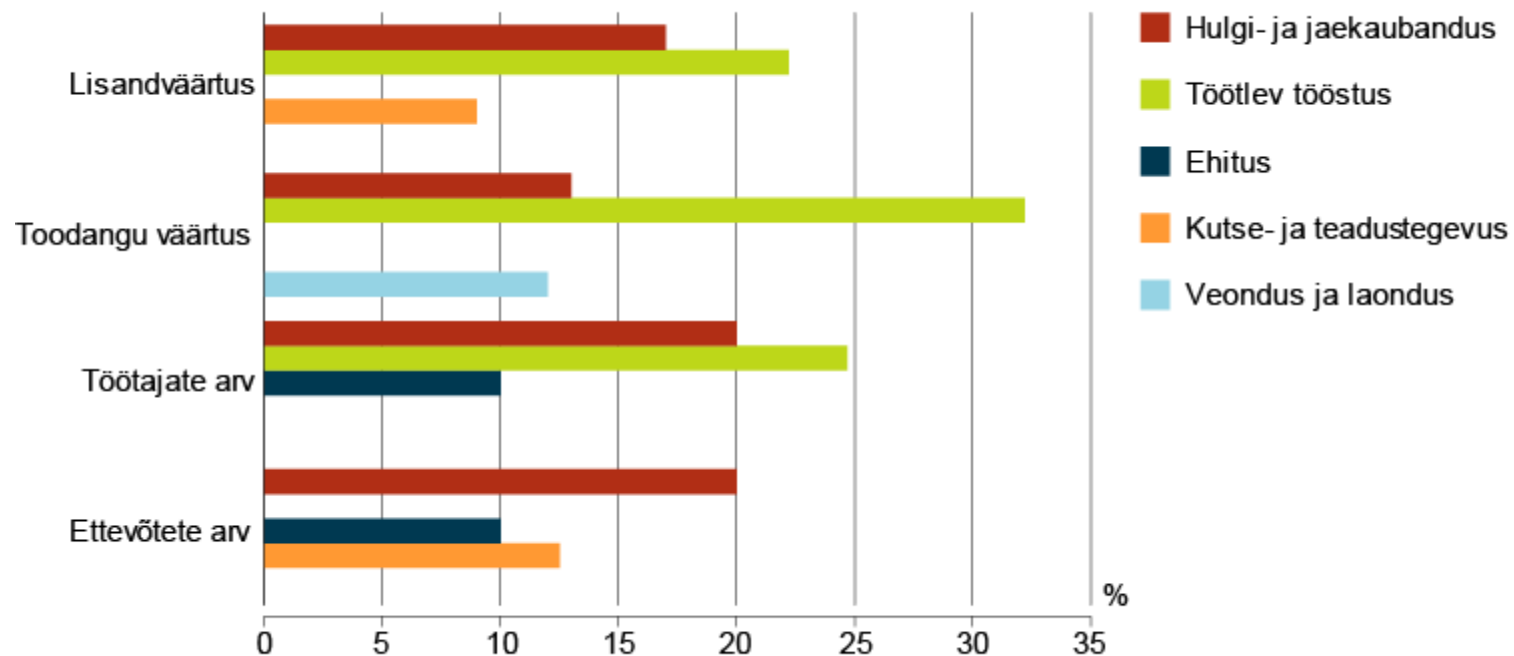
MTÜ ja SA arv Ida-Virumaal





# Juhtivad majandusharud Eestis

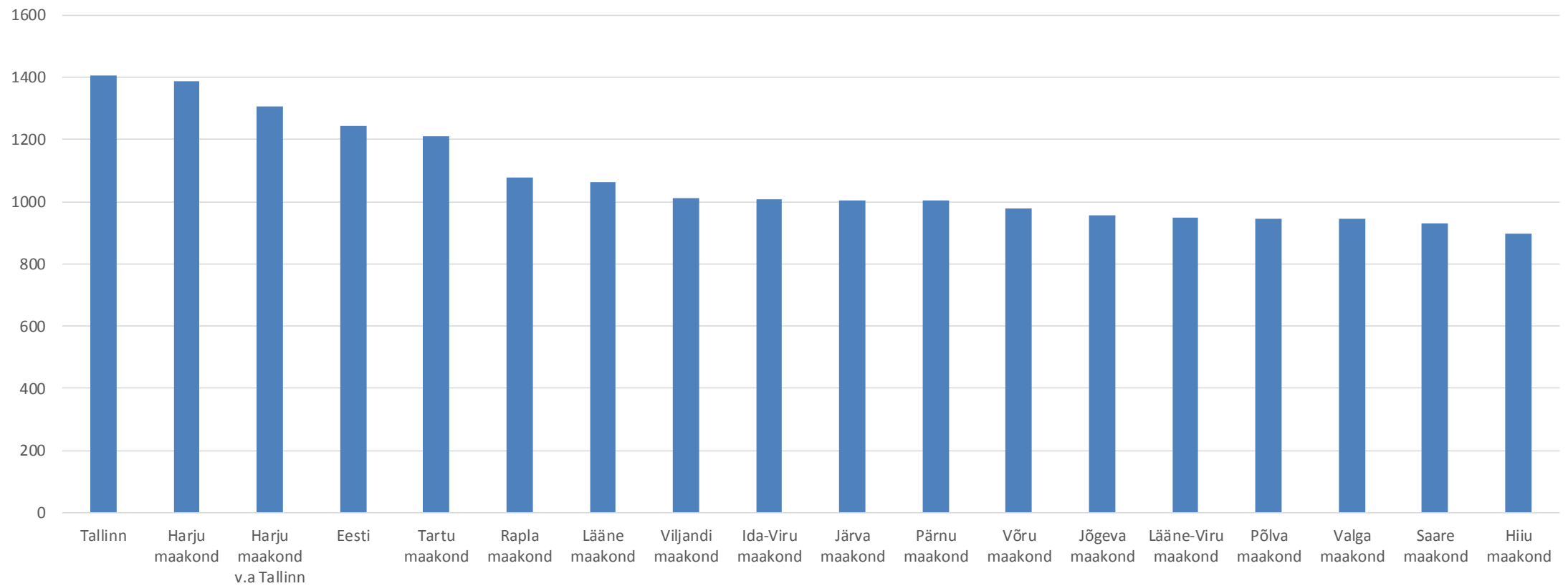
Kolm juhtivat majandusharu erinevate näitajate alusel, 2016



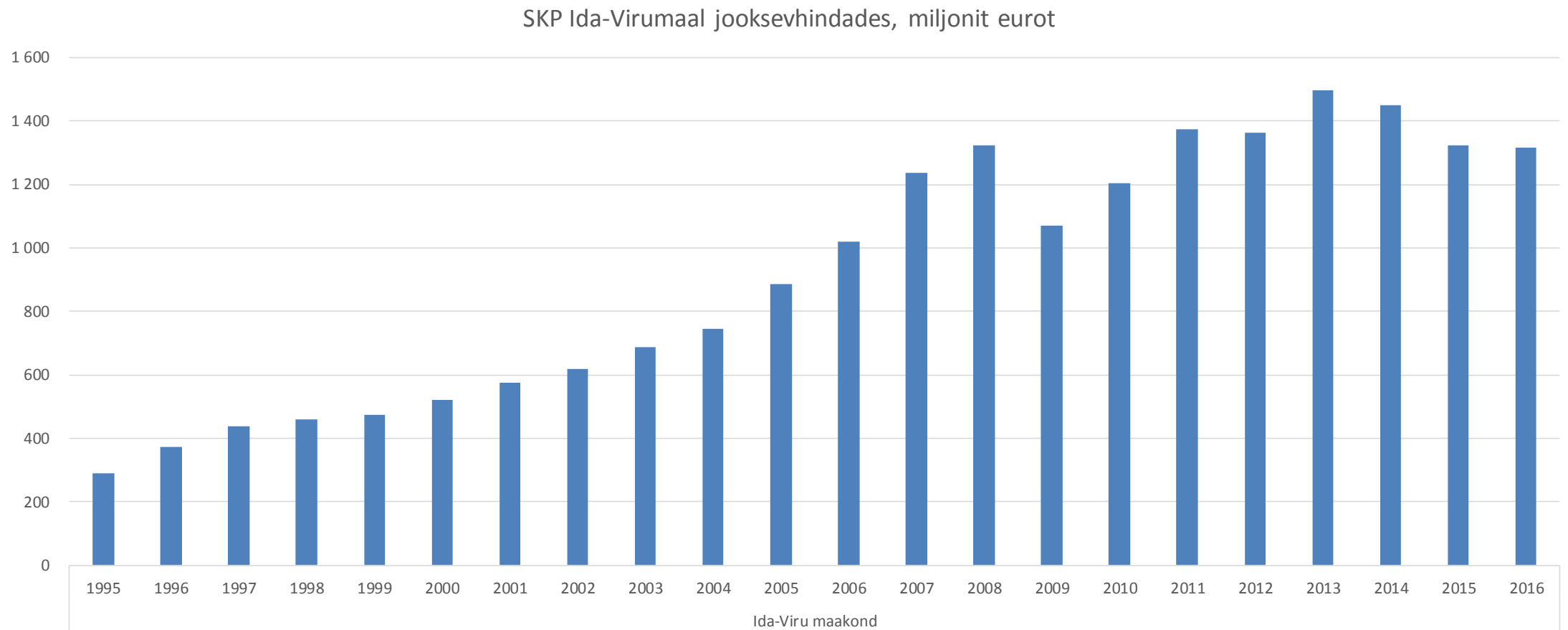
Allikas: Statistikaamet

# Brutokuupalk

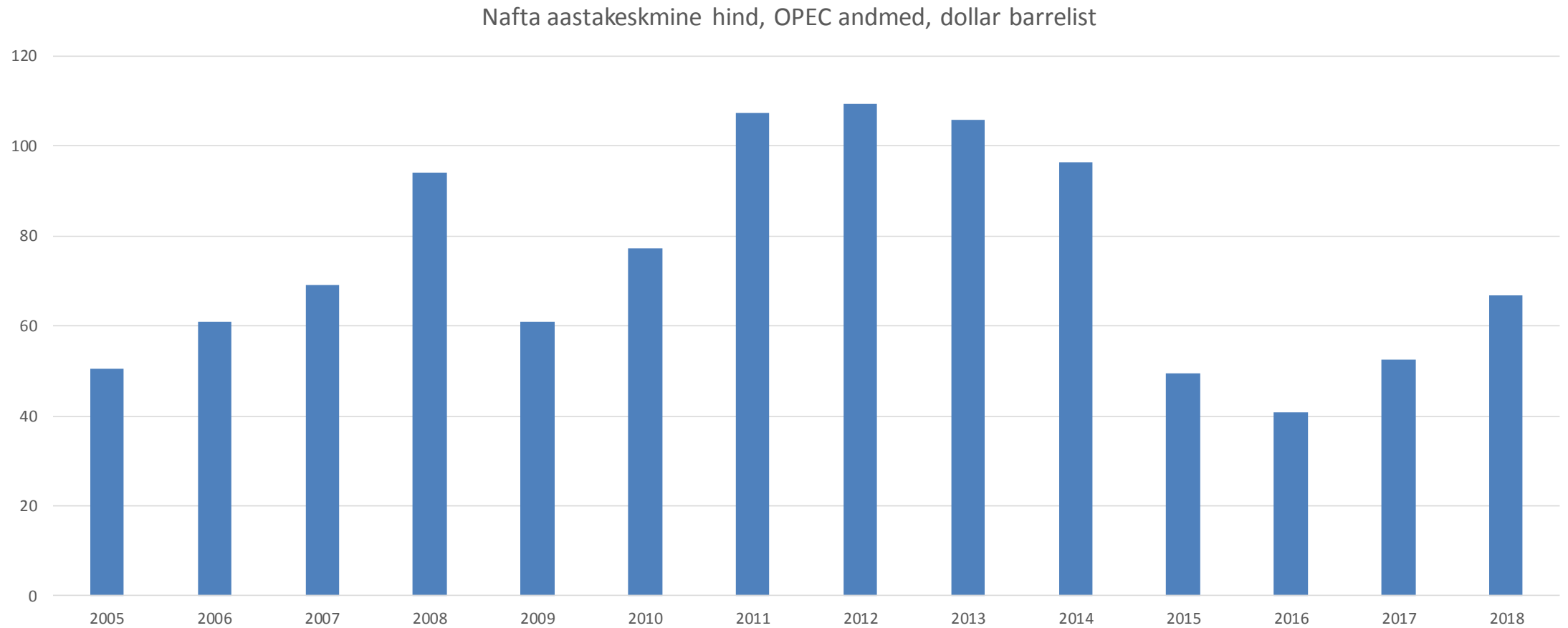
brutokuupalk 2018 I kvartal



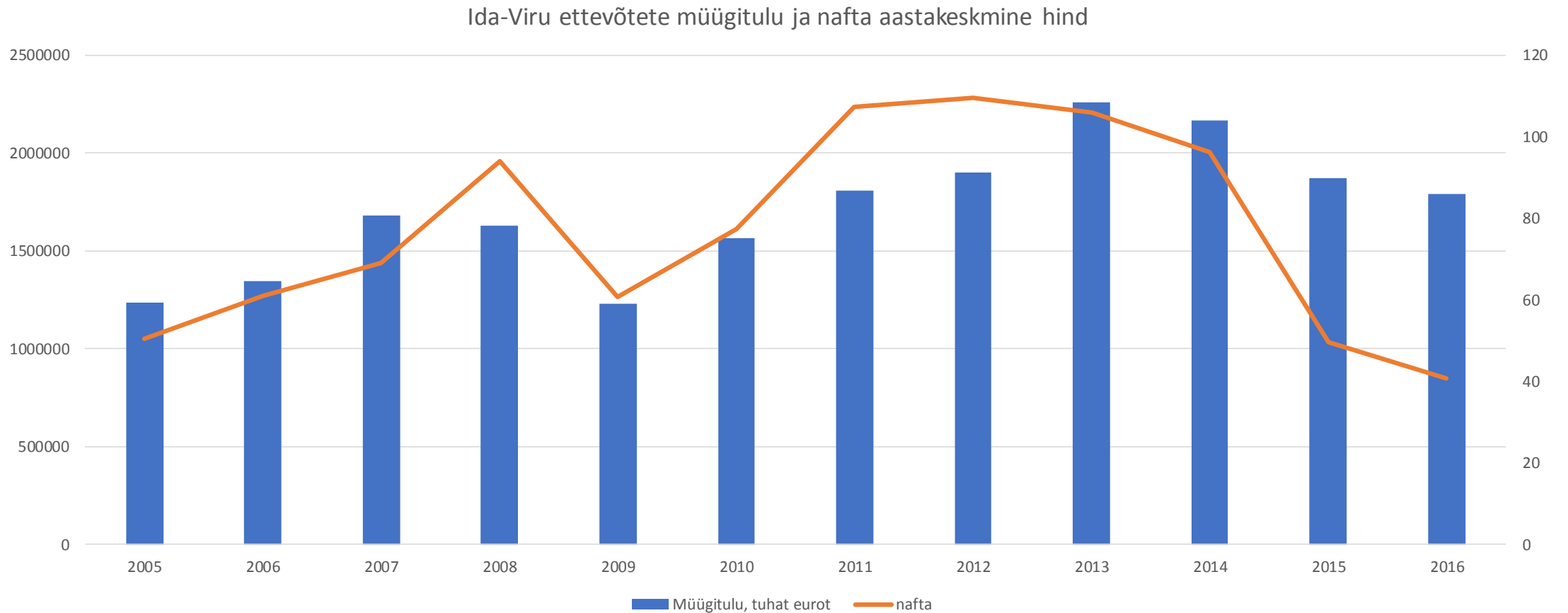
# Maakonna SKP jooksevhindades



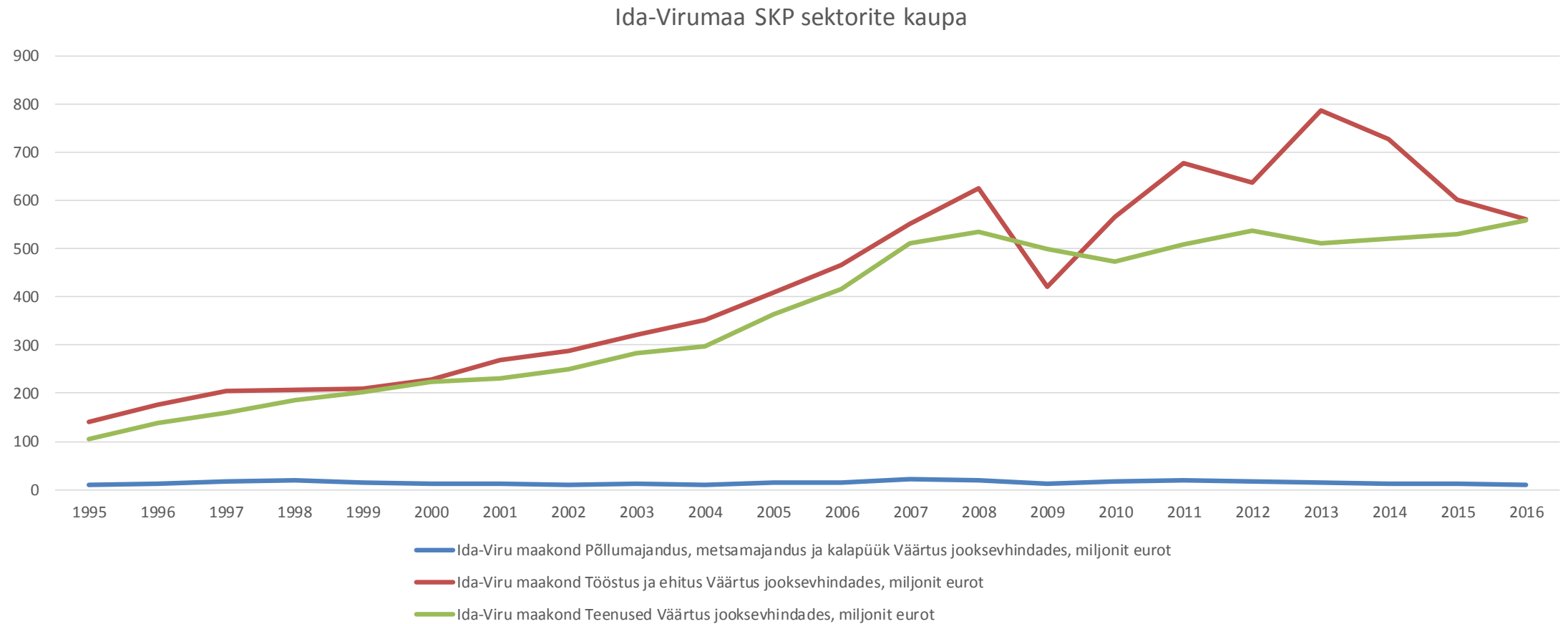
# Nafta aastakeskmised hinnad



# Müügitulu ja nafta hind koos vaadatuna



# Ida-Virumaa SKP sektorite kaupa



# Fookusgrupp

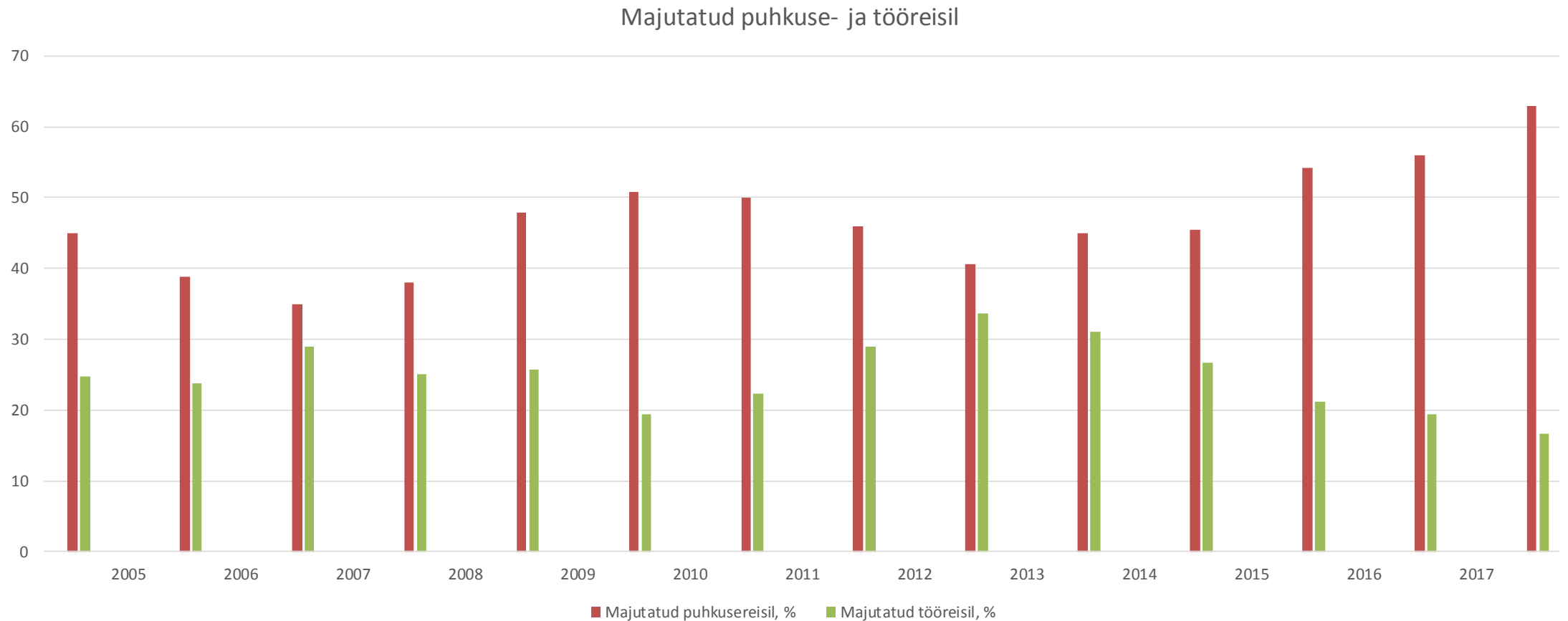
- vajadus parema spetsialistide ettevalmistuse taseme järele maakonnas. Maailmas kiirelt toimuvad muutused kasvatavad oluliselt nõudmisi kutseõppesüsteemist väljuvatele spetsialistidele nii erialases kui ka üldhariduslikus plaanis (nt. riigi- ja võõrkeelte oskus).
- Samuti eeldab ettevõtluskogukond kohalikelt omavalitsustelt ja riigilt elukeskkonna kvaliteedi kasvatamist, et olla konkurentsivõimelisem nii investeeringute- kui tööjõuturul.

# Järeldus

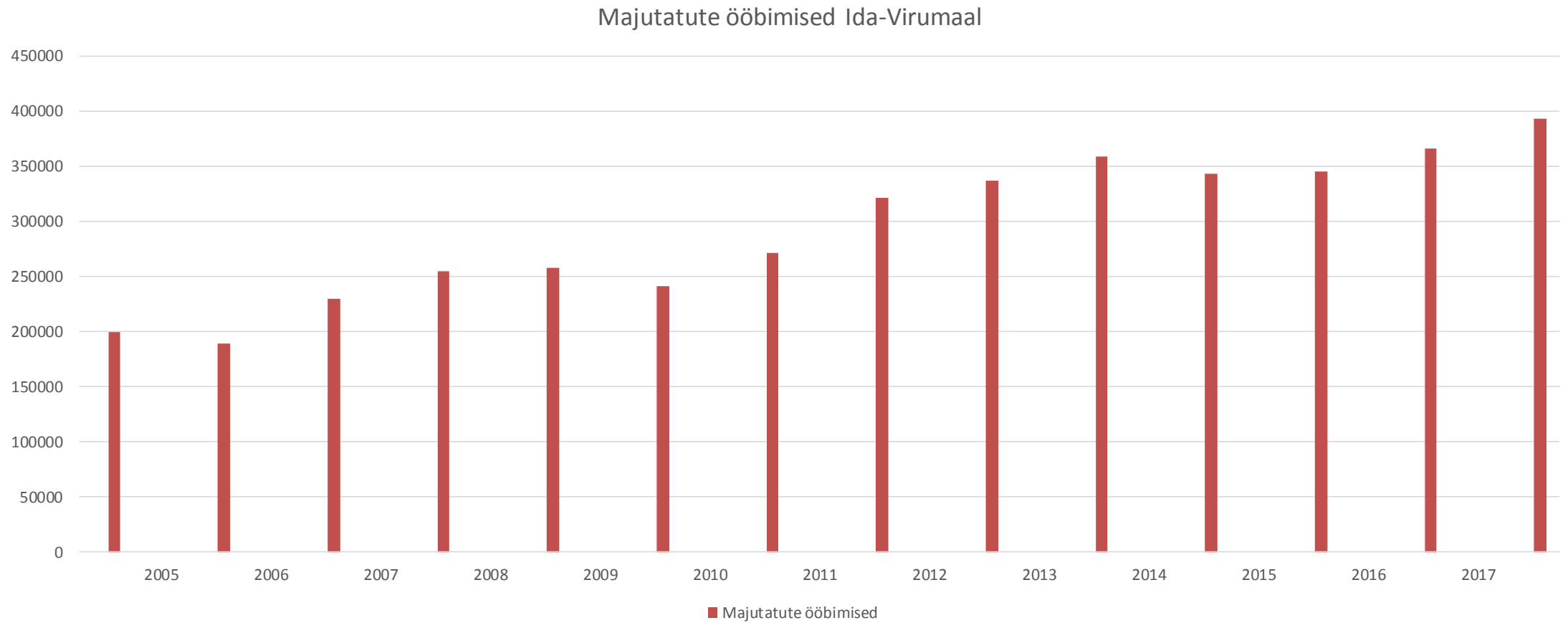
- Oluliseks muust Eestist eristuvaks trendiks Ida-Virumaa tööstussektoris on selle korrelatsioon maailmaturu nafta hindadega. Sellisest sõltuvusest vabanemiseks on otstarbekas mitmekesistada Ida-Virumaa tööstussektorit kaasates siia uusi, põlevkivi ja energeetikaga mitte seotud tööstusi aga ka uusi teenuste valdkondi (nt. loomemajandus). Arusaadavalt tuleb orienteeruda kaasaegset tehnoloogiat kasutavatele ettevõtetele, mis vastavad keskkonnakaitse nõuetele ning on arenguvõimekad ka tulevikus.
- Tööstuse kasvav automatiseerumine toob kaasa väiksema tööjõuvajaduse esitades samal ajal suuremaid nõudmisi tööjõu kvalifikatsioonile.
- Tööstuslik tootmine on seni endiselt olulisim rikkuse looja, kuid võib eeldada teenuste sektori mahu kasvu maakonnas sh. nt. veondus- ja laondus, äriteenused, loomemajandus jms.



# Majutatud reisi eesmärgi järgi



# Majutatute ööbimised Ida-Virumaal



# Fookusgrupp

- Maakonna maine vajab parandamist nii Eestis. kui Soomes.
- Turunduspingutused kannavad vilja, kuid neid ei tohiks ära lõpetada
- Turismi arenguks on vaja transpordiühenduste arendamist
- Teenuste pakett ei ole piisavalt hästi välja arendatud
- Hooajalisus tekitab probleeme
- Tööjõu leidmine on problemaatiline
- Vaja on tippsündmusi

# Senine arenguvisioon

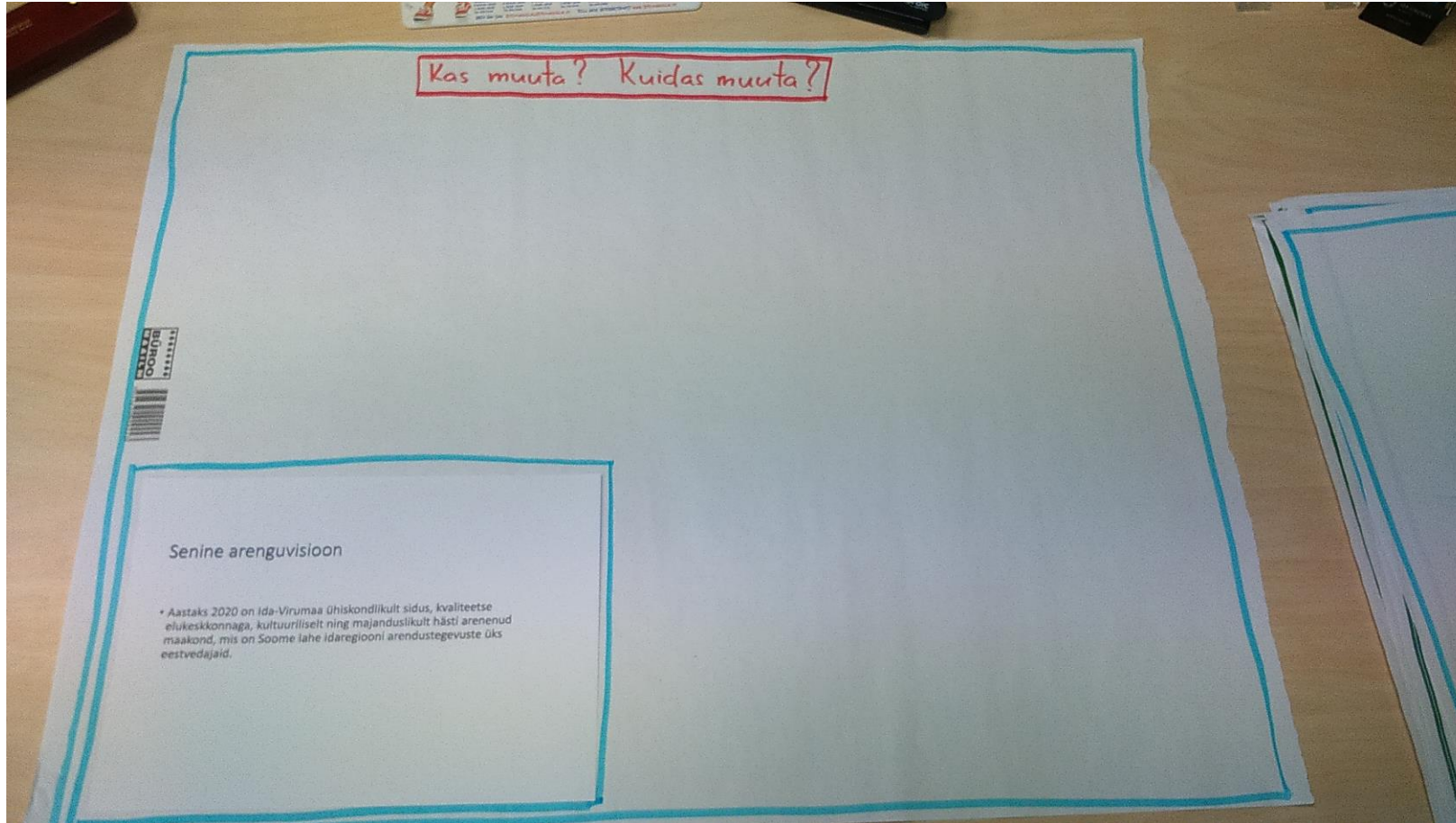
- Aastaks 2020 on Ida-Virumaa ühiskondlikult sidus, kvaliteetse elukeskkonnaga, kultuuriliselt ning majanduslikult hästi arenenud maakond, mis on Soome lahe idaregiooni arendustegevuste üks eestvedajaid.

# Visiooni laiendus – valdkondlikud eesmärgid

1. Kogukondade sidusus ning kohaliku identiteedi arendamine
2. Kohalike inimeste kompetentsi kasvatamine
3. Ettevõtlike konkurentsi- ning ekspordivõimekuse kasvatamine
4. Elukeskkonna parendamine linnaruumi atraktiivsust tõstes ning liikumist optimeerides (ühistransport + kergliiklus).

Maakond peab olema oma arendustegevuses unikaalne (see tagab konkurentsieelise) ja paindlik ning suutma kiirelt reageerida muutuvatele trendidele.

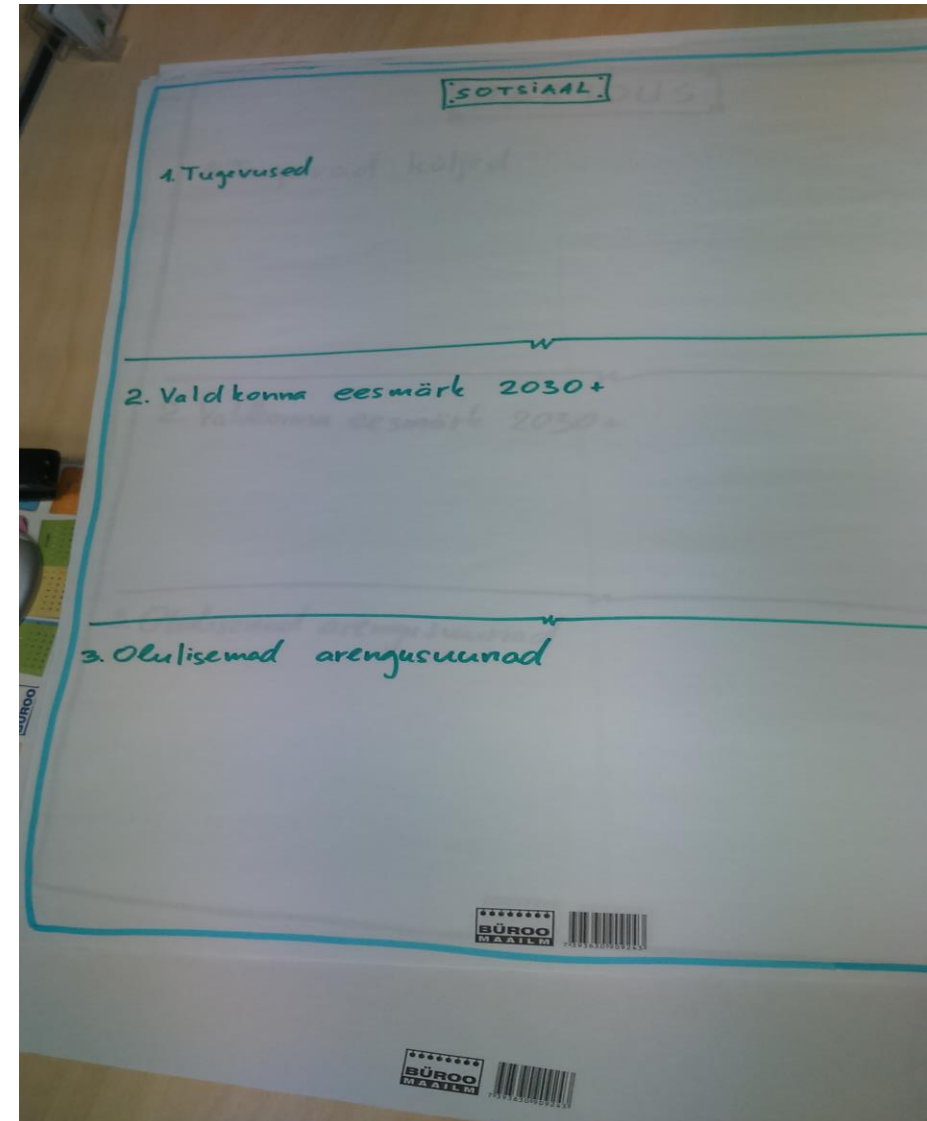
# Visiooni täienduse märksõnad – Kas muuta? Kuidas muuta?



# Rühmatööde 1. sessioon – lõpp kell 12.30

Kolm küsimust:

1. Millised on tegevusvaldkonna tugevad küljed maakonnas?
2. Milline võiks olla valdkonna eesmärk(gid) aastaks 2030+?
3. Millised on olulisemad arengusuunad?

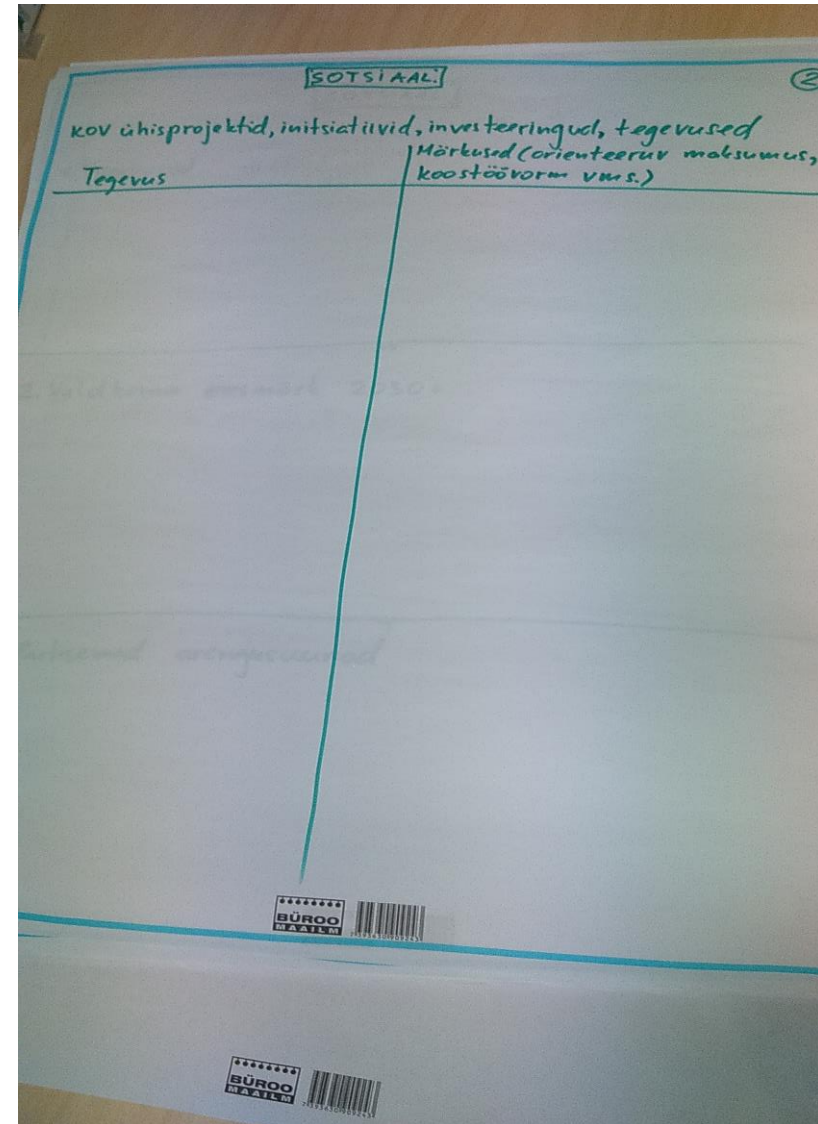


# Rühmatööde 2. sessioon – lõpp kell 15.00

Üks küsimus:

Millised võiksid olla KOV  
ühisprojektid, initsiatiivid,  
investeeringud, tegevused?

*Lisaks märkused, palju võiks olla  
tegevuse maksumus, millistes  
koostöövormides võiks seda ellu  
viia jms.*





TÄNAME KÕIKI!